

Sygn. akt: III U 587/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Suchcicka
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Laskowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 06 listopada 2013 r. w O.

sprawy z odwołania M. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o rentę socjalną

na skutek odwołania M. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 11 marca 2013r. **znak** (...) -1/25/SER

orzeka:

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje M. P. prawo do renty socjalnej na okres od 1 lutego 2013r. do 31 stycznia 2016r.;
- stwierdza odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

M. P. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 11.03.2013r. znak (...) -1/25/SER, odmawiającej mu prawa do renty socjalnej. W uzasadnieniu wskazał, że jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym - od dzieciństwa. Podał, że jest upośledzony umysłowo, cierpi na schorzenia kręgosłupa. Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał go za osobę całkowicie niezdolną do pracy do dnia 31.01.2013r. Podał, że nie chodził do szkoły specjalnej, nie ukończył żadnych kursów przysposabiających do zawodu zgodnie z możliwościami psychofizycznymi, zaczął ale nie ukończył Szkoły Rolniczej w G.- ogólnodostępnej masowo, do szkoły podstawowej chodził 9 lat. Odwołujący się podniósł, że ma 35 lat i żadnych szans na przyuczenie do zawodu w warunkach pracy chronionej dla osób niepełnosprawnych.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że M. P. nie spełnia przesłanek do przyznania renty socjalnej, gdyż lekarz orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 29.01.2013r. ustalił, że odwołujący nie jest

całkowicie niezdolny do pracy. Także Komisja Lekarska ZUS II Oddział w W. w orzeczeniu z dnia 27.02.2013r. ustaliła, że ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy. Wobec powyższego, zdaniem ZUS, decyzją z dnia 11.03.2013r. prawidłowo odmówiono mu prawa do renty socjalnej.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Decyzją z dnia 03.10.2003r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w O. przyznał M. P. (ur. (...)) prawo do renty socjalnej do 31.01.2004r.

W trakcie kolejnych kontrolnych badań lekarskich ubezpieczony uznawany był za całkowicie niezdolnego do pracy, a wypłata świadczenia kontynuowana była do 31.01.2013r.

W związku z upływem terminu, na jaki zostało przyznane świadczenie w dniu 08.01.2013r. ubezpieczony zwrócił się do ZUS z wnioskiem o przyznanie renty socjalnej na dalszy okres.

W celu ustalenia stopnia niezdolności do pracy i daty jej powstania, ubezpieczony skierowany został na badanie lekarskie przez lekarza orzecznika ZUS, który w swoim orzeczeniu z dnia 29.01.2013r., po przeprowadzeniu bezpośredniego badania i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej ustalił, że nie jest on całkowicie niezdolny do pracy.

W dniu 06.02.2013r. ubezpieczony złożył sprzeciw od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS do Komisji Lekarskiej ZUS.

Po przeprowadzeniu bezpośredniego badania i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej, Komisja Lekarska ZUS II Oddział w W. nr (...), w swoim orzeczeniu z dnia 27.02.2013r. ustaliła, że odwołujący nie jest całkowicie niezdolny do pracy.

Wobec powyższego Oddział ZUS decyzją z dnia 11.03.2013r. odmówił ubezpieczonemu prawa do renty socjalnej.

Od powyższej decyzji M. P. wniósł odwołanie do Sądu Okręgowego w Ostrołęce.

Zdaniem Sądu Okręgowego w Ostrołęce odwołanie M. P. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie zastosowanie ma art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27.06.2003r. o rencie socjalnej (Dz.U.2013.982 j.t.), według którego renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Według ust. 2 osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1, przysługuje:

- 1) renta socjalna stała - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;
- 2) renta socjalna okresowa - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczony nie spełnia przesłanek do przyznania renty socjalnej przewidzianych w powołanym na wstępie przepisie, ponieważ orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS nie została ustalona całkowita niezdolność do pracy i związek całkowitej niezdolności do pracy z naruszeniem sprawności organizmu powstałym przed ukończeniem 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia lub w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

W świetle powyższych przepisów skuteczność odwołania M. P. zależna była od wykazania, iż odwołujący jest osobą całkowicie niezdolną do pracy oraz, że niezdolność ta została spowodowana naruszeniem sprawności organizmu powstałym: przed ukończeniem 18 roku życia, w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia lub w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

W celu wyjaśnienia powyższych kwestii Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu z zakresu: psychiatrii, psychologii i ortopedii.

Biegli z zakresu: psychiatrii A. K., psychologii L. K. i ortopedii G. K. u odwołującego się rozpoznali: sprawność intelektu na poziomie upośledzenia w stopniu lekkim, dojrzałość społeczną, w tym zdolność do radzenia sobie z wymaganiami ról społecznych adekwatnych do swego wieku upośledzone w stopniu umiarkowanym i zespół bólowy kręgosłupa krzyżowo - lędźwiowego.

Zdaniem biegłych rodzaj i stopień nasilenia w/w schorzeń łącznie czyni odwołującego się nadal niezdolnym do jakiegokolwiek pracy na dalsze 3 lata, tj. do 31.01.2016 r.

W uzasadnieniu biegli wskazali, że rozpoznane aktualnie dysfunkcje umysłowo-psychiczne u odwołującego się pokrywają się z orzekanymi poprzednio rozpoznaniem komisji ZUS i były one uznawane jako zasadne do orzeczenia u niego całkowitej niezdolności do pracy (od 17 r.ż do 31.01.2013r.). Są one niezmiennie od szeregu lat, co potwierdzają też rozszerzone wcześniejsze badania psychologiczne, w tym ostatnie z 10.12.2012r. (k. 9 akt sprawy) oraz zaświadczenia lekarza psychiatry z PZP. Aktualnie nie zaszły żadne pozytywne zmiany w sprawnościach umysłowo - psychicznych odwołującego się, ani w okolicznościach zewnętrznych co do możliwości rehabilitacyjnych, nie mówiąc już o rynku pracy, które pozwoliłyby mu nagle na opanowanie umiejętności społecznych niezbędnych do sprostania wymogom i warunkom normalnej pracy, choćby najprostszej fizycznej, podczas gdy dotychczas nie miał takiego treningu choćby w warunkach pracy chronionej. To, że badany wykonuje doraźnie jakieś rutynowe prace pomocnicze przy domu - pod kierunkiem i pod nadzorem, nie może być gwarantem efektywności etatowej pracy zawodowej w zupełnie innych warunkach i wymaganiach. Biegli podejrzewają na podstawie dostępnej dokumentacji, że rodzaj przejawianych dysfunkcji może mieć charakter organiczny okołoporodowy, skutkiem czego ograniczenia intelektualne (dysharmonijne upośledzenie umysłowe, ale też zdolności adaptacyjne społeczne, łącznie ze specyficznymi ograniczonymi kompetencjami społecznymi) u badanego przybierają formę znacznego niedorozwoju dojrzałości społecznej. Rokowania co do poprawy jakości tego funkcjonowania są raczej niepomyślne, zwłaszcza wraz z wiekiem i dynamicznie zmieniającym się postępowaniem cywilizacyjnym (opinia k. 30 -31 a.s.).

Do powyższej opinii żadna ze stron nie wniosła zastrzeżeń.

Zdaniem Sądu Okręgowego należy podzielić wnioski w/w opinii biegłych lekarzy z zakresu psychiatrii A. K., psychologii L. K. i ortopedii G. K..

Opinię tę wydali specjaliści z zakresu schorzeń występujących u odwołującego się, a wnioski co do jego stanu zdrowia zostały sformułowane po przeprowadzeniu badania ubezpieczonego oraz przestudiowaniu całości dokumentacji medycznej zgromadzonej w aktach sprawy. Biegli przekonująco uzasadnili swoje stanowisko, że stwierdzone u odwołującego się schorzenia czynią go całkowicie niezdolnym do pracy na okres 3 lat. Biegli podali, że stan umysłowo – psychiczny odwołującego się pokrywa się z orzekanymi poprzednio rozpoznaniem stawianymi przez komisje ZUS jest niezmienny od szeregu lat, nie zaszły żadne pozytywne zmiany w sprawnościach umysłowo – psychicznych odwołującego się, ani w okolicznościach zewnętrznych co do możliwości rehabilitacyjnych, nie mówiąc już o rynku pracy. Biegli wskazali także, że rokowania co do poprawy jakości funkcjonowania odwołującego się na rynku pracy są niepomyślne, zwłaszcza wraz z wiekiem i dynamicznie zmieniającym się postępowaniem cywilizacyjnym.

Zdaniem Sądu wszystkie powyższe okoliczności podniesione przez biegłych jednoznacznie przemawiają za trafnością sformułowanych przez nich wniosków co do stanu zdrowia odwołującego się.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd w punkt 1 wyroku zmienił zaskarżoną decyzję ZUS i przyznał M. P. rentę socjalną od 1.02.2013r. na okres 3 lat, tj. do 31.01.2016r.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do renty socjalnej, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010 roku, II UK 330/09, LEX 604220). W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie istnieją podstawy do obciążenia odpowiedzialnością organu rentowego za nieprzyznanie odwołującemu prawa do renty socjalnej z uwagi na błędną decyzję lekarza orzecznika, a następnie Komisji Lekarskiej ZUS, którzy dysponowali niezbędnymi i wystarczającymi dokumentami, w tym w szczególności dokumentacją lekarską, pozwalającą na uznanie odwołującego za całkowicie niezdolnego do pracy już na etapie postępowania przed ZUS. Z tych względów orzeczono jak w pkt. 2 wyroku.